

מדברים על היגינה, דורשים היגינה אישית, מבקשים שנשמור על היגינת הידיים.

כתבה רחל ספיר - מרצה, מדריכת טיולים בחו"ל

<https://www.rachelsapir.co.il/>

כמו מילים אחרות ומושגים, גם המילה "היגינה", מקורה מן המיתולוגיה היוונית. היגאה בשמה היווני, הייתה אלת הבריאות, מכאן היגינה, בשמה הרומי נראה האלה סאלוס ומכאן, Salute בריאות.

בתולדות האמנות יש לא מעט יצירות, בהן אנו רואים את אלת הבריאות, איך נזהה אותה?

בידה האחת היא מחזיקה קערה, בה היא רוקחת תרופות, סמל נוסף שלה הוא הנחש, למה נחש???

אביה של היגאה הוא אסקלפיוס – אל הרפואה בפועל (אל הרפואה הראשי הוא אפולו, אבל כמו אלים אחרים, הוא לא ביצע את התפקיד בפועל) שנתבקש להגיע למינוס, המלך האגדי של כרתים, כדי לטפל בבנו החולה. אסקלפיוס לא מצליח ובכעסו, מכניס המלך את הנסיך ואת אסקלפיוס לחדר ומצהיר כי לא יפתח את הדלת, עד אשר לא יחלים בנו. כעבור זמן, הזדחל נחש מתחת לדלת ואסקלפיוס רוצץ את גולגולתו, כעבור עוד זמן, נכנס נחש נוסף, אבל הפעם הוא החזיק בפיו עלה. אסקלפיוס לוקח את העלה ורוקח ממנו תרופה המצילה את חייו של הנסיך. מרגע זה האמינו, כי הנחש מסייע בתהליך הריפוי ובמקדשו של אסקלפיוס הסתובבו נחשים באין מפריע, אם כי לא ארסיים. לכן סמלו המובהק של אסקלפיוס הוא הנחש ומכאן גם הסמל של בתו היגאה, אלת הבריאות, הוא הנחש. את סמל הנחש נראה היום בארגונים, חברות, עמותות וכו' הפועלות בתחום הרפואי, מקור הסמל, על פי רוב הדעות, הוא מן המיתוס הזה. בסמל של בתי מרקחת ניתן לראות את הקערה והנחש, מאחר והם מסמלים ריפוי והגנה מפני מחלות.

רבים מגיעים לפונטנה די טרווי ברומא, מסתובבים זורקים מטבע ומייחלים לחזור אל רומא (בימים אלה אנחנו מקווים שזה יהיה במהרה בימינו) ואולי לא שמים לב, שבין היתר, משקיפה עלינו סאלוס אלת הבריאות. בידה הימנית היא מחזיקה את הקערה ומתחת אנחנו רואים את הנחש המתפתל על עמוד.

הרופאים בימים אלה, בכל העולם בכלל ובאיטליה בפרט, עובדים קשה, קשה מאוד, ולפני שהם מתחילים בשליחות החשובה הזו כרופאים, הם נשבעים. השבועה מכונה שבועת הרופאים או בשמה הנוסף שבועת היפוקרטס; היפוקרטס רופא יווני שחי בין השנים 460-377 לפנה"ס, אבי הרפואה המערבית ומייסד בית הספר לרפואה הראשון. לשבועה היום יש כמה עשרות גרסאות מודרניות, אולם כולן מבוססות על הגרסה הקדומה הזו.

"אני נשבע בשם אפולו המרפא, בשם אסקלפיוס, היגיאה ופנקיאה וכל האלים והאלות עדי, כי

אקיים את השבועה הזאת דלהלן, כמיטב שיפוטי ויכולתי..."

